

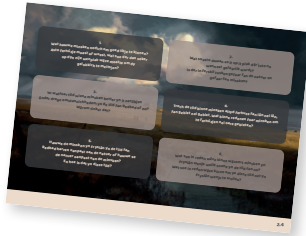
Opdrachtkaart 2

It Fryske ryk ûnder druk

A. Yn petear

Je gaat in gesprek over wat een goede plek is om te wonen en wat niet.

Nodig: de gespreksposter, een dobbelsteen

Maak groepjes van drie of vier leerlingen. Alle groepjes krijgen een gespreksposter met zes vragen. Gooi met een dobbelsteen. Het aantal ogen dat je gooit is het nummer van de vraag die jullie zullen bespreken.

Lees de vraag en praat erover. Degene die de dobbelsteen gooit, mag eerst antwoord geven. Anderen mogen daarna vragen stellen bij het antwoord. Op de poster staan vragen die niet één goed antwoord hebben. Het gaat bij die vragen niet om goed of fout. Het gaat om het nadenken en het gesprek. Misschien zijn jullie het niet met elkaar eens. Dat kan en dat mag. Vragen om te stellen over een antwoord zijn bijvoorbeeld:

- Kun je dat uitleggen? Wat bedoel je met ...?
- Waarom denk je dat? Kun je dat aantonen? Kun je een voorbeeld geven?
- Is dat altijd zo? Kan het tegenovergestelde waar zijn? Stel je voor dat ... Wat als ...?
- Geldt dat dan ook voor ...? Betekent dat ...?

Jullie komen meer te weten over het leven in Fryslân in de tijd van Redbad en vergelijken dat met hoe het nu is. Bekijk aflevering 2 van Tsjil Tsjekt - 'Redbad, de Friese koning'.

B. Doe en no

Jullie komen meer te weten over de terpenhond Oda door een aantal nieuwsberichten te onderzoeken.

Nodig: de nieuwsberichten van Omrop Fryslân over Oda, vellen papier

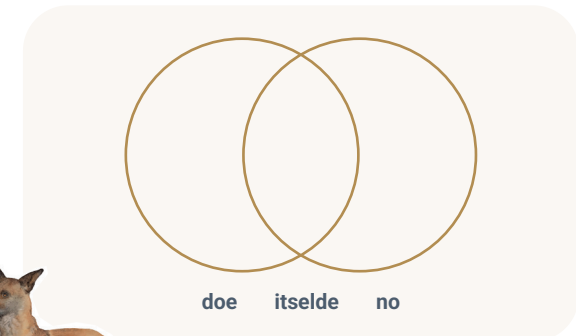
In aflevering 2 van 'Redbad, de Fryske kening' zie je de terpenhond Oda. Het skelet van Oda is een hele tijd geleden al opgegraven in de buurt van Ferwert. Het is nog veel langer geleden dat Oda daar rondliep. Werk in groepjes van ongeveer drie leerlingen. Ga naar www.keningredbad.nl en open de nieuwsberichten over Oda. Van sommige nieuwsberichten kun je de taal kiezen door rechtsboven op het vlaggetje te klikken.

Lees samen de teksten.

Maak de volgende opdrachten:

- Maak een tijdlijn van alles wat jullie weten van Oda. Misschien weten jullie nog wel meer van Oda dan in de nieuwsberichten staat: jullie mogen alles wat jullie weten gebruiken.
- Schrijf in het midden van een groot vel papier 'Honden in de tijd van Redbad'. Schrijf daaromheen alles wat jullie nu weten van die honden. Misschien weten jullie nog wel meer van honden in de vroege middeleeuwen dan in de teksten staat: jullie mogen alles opschrijven wat jullie weten.

- Teken twee cirkels op een groot vel papier en laat ze in het midden over elkaar lopen. Denk na over overeenkomsten en verschillen tussen honden toen en honden nu. Schrijf in de linker cirkel wat specifiek hoort bij honden van toen en in de rechter cirkel wat specifiek hoort bij honden van nu. Schrijf de overeenkomsten in het midden, in het overlappende deel van de cirkels.
- Welke vragen komen er nog bij jullie op nadat jullie de nieuwsberichten gelezen hebben? Waar zijn jullie nog benieuwd naar of wat vinden jullie nog niet duidelijk? Schrijf de vragen op.

C. Undersyk

Jullie bekijken de animatie over Fryslân in de vroege middeleeuwen en onderzoeken de migratie in de eigen omgeving.

Nodig: Animatie over Fryslân in de vroege middeleeuwen (op de website), papier en pen, een kaartje van jullie dorp/stad/wijk (bijv. van Google Maps)

Bekijk met elkaar de animatie. Als mensen zich op een nieuwe plek vestigen, dan heet dat 'migratie'. Bespreek met elkaar: Waar zijn de Friezen in de loop van de tijd allemaal vandaan gekomen? Denk eventueel ook na over de vraag: als mensen ergens anders vandaan komen, zijn het dan wel Friezen?

Jullie gaan op onderzoek uit naar migratie in de eigen omgeving en zullen een migratiekaart maken voor jullie woonplaats. Daarvoor zullen jullie mensen in de buurt kort interviewen.

Bedenk in verschillende groepjes een aantal vragen. Verzamel de vragen van alle groepjes en maak daar één vragenlijstje van dat jullie allemaal kunnen gebruiken.

Ga op pad en stel de vragen aan mensen die bij jullie in de buurt wonen. Het is handig om af te spreken wie waarheen gaat, zodat zoveel mogelijk interviews worden gedaan en mensen niet twee keer worden geïnterviewd.

Na de interviews:

Verzamel de antwoorden. Print een kaartje van jullie woonplaats, bijv. een screenshot van Google Maps.

Teken een cirkel om jullie woonplaats en schrijf daarin het aantal mensen dat al het hele leven op deze plek woont.

Teken met pijlen op het kaartje waar de andere mensen vandaan komen: noord, oost, zuid of west. Schrijf de aantallen in de pijlen. Schrijf eventueel de plaatsnamen erbij.

Bespreek met elkaar:

- Wat komt vaker voor: mensen die hun hele leven al op deze plek wonen of mensen die naar jullie woonplaats zijn verhuisd?
- Wat voor reden wordt het meest genoemd om in de woonplaats te blijven?
- Wat voor reden wordt het meest genoemd om naar deze plek toe te komen?
- Van de mensen die hier naartoe zijn gekomen: Waar komen ze vandaan? Komen ze van verschillende plaatsen of is er een gebied waar duidelijk de meeste mensen vandaan komen?
- Hadden jullie de uitkomsten van het onderzoek verwacht?
- In de animatie hebben jullie gezien dat de Friezen van nu overal en nergens vandaan zijn gekomen. Geldt dat ook voor de mensen in jullie woonplaats?

Vervolg

Misschien hebben jullie wel bijzondere verhalen gehoord van mensen die jullie geïnterviewd hebben. Vertel die verhalen aan elkaar of schrijf ze op en maak er een boekje van.